

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bibliotheca Rhetorum

In Quo Orationes Sacrae, & Panegyricae

Le Jay, Gabriel François

Ingolstadij, 1726

De Morte. Oratio X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71028)

Verùm heu me! quantum absuit, quin funestifimam illam veritatem per memet ipse experirer? quàm sæpe in ipsa hujus præcipitij margine periculosos feci lapsus, quibus, nî me tua manus tenuisset, in hanc malorum omnium eluuiem nunquam emerfurus inde, proruiffem! Quas ergo tibi referam gratias, ô Deus, per quem incolumis etiamnum vivo, dum in alios minùs nocentes, quàm ego sim, rigidus suppliciorum exactor extitisti? Sed quo me deinceps pacto geram? Tène post tam illustria tuæ in me misericordiæ monimenta rursum offendam? eâne abutar impostero bonitate, quam mihi hætenus indulxisti? Ah! ne id patere, precor, ô Deus! quin potiùs, si quid esset adhuc in me, quod tibi displiceret, si quas in intimis animæ penetralibus peccati reliquias deprehenderes, totum illud sic confice, sic erue, sic expurga, ut purus atque integer ab omni peccati labe, suavissimâ conspectûs tui jucunditate frui aliquando possim.

DE

MORTE.

ORATIO X.

Pulvis es, & in pulverem revertèris. Genes. 3.

Quid esse dicam, Adolescentes, aut quo mortaliū fato fieri putem, ut cùm nihil frequentius obversetur oculis, quàm terribilis mortis
H s   spectus;

aspectus ; nihil quod in communem omnium sermonem sæpiùs cadat , quàm funesta mortis commemoratio ; nihil denique quod in Literis sacris inculcetur diligentius , quàm assidua mortis ejusdem memoria ; tamen sic plerique refugiant fatalem illam universis hominibus horam animo pertractare ; quasi novum quiddam atque insolens , aut alienum à se penitus proponeretur. Atqui hæc ipsa est diligens præsertim & attenta mortis cogitatio , vi cujus declinare liceat , quidquid in morte metuendum magis occurrit ; per quam sensim sine sensu eadem illa non tam terribilis , quàm amabilis , non tam refugienda , quàm optanda possit videri ; quam si defixerimus semel animo penitiùs , securitate quadam & tranquillitate singulari , vel inter ipsa gravissima mortis pericula gaudebimus. Adeste igitur animis , Adolescentes ; usurpemus jam ultro ac lubenter non sine incredibili animæ nostræ utilitate , quod olim , si nunc neglectum fuerit à nobis , cum ingenti desiderio , luctuque vel inviti ac repugnantibus experiemur.

Atque ut meditationis tam necessariæ studium in vobis magis ac magis incendam ; intelligite , quàm liquidus ex ea fructus , quàm utilis existat. Duo sunt vulgò , quæ salutis negotio moram & impedimentum afferunt ; nimius rerum præsentium amor , hoc primum ; gravis rerum futurarum incuria , hoc alterum. Adhærescimus prævè bonis , quibus in hac vita fruimur ; quid fruendis in altera bonis esse possit , vix ac ne vix quidem attendimus. Porro , quàm salubriter frequens ac serîa mortis meditatio utrique malo medeatur , hodierna Oratio demonstrabit. Hoc habet mortis meditatio , ut rerum præsentium fastidium ac despicientiam ingeneret , erit Orationis pars prior. Cogitatio mortis vigilantiam Christianam suscitât , ne æternis bonis excidamus , pars Orationis posterior persuadebit.

Agite.

I. P A R S.

Agite, Christiani Adolescentes, quis inordinato rerum terrenarum affectu teneri se patiarur, aut etiam easdem fastidire ac despiciere salubriter non incipiat, qui moriendum sibi esse frequenter ac serio cogitavit? Nam quid mori dicemus esse, aut mors quid aliud est, quam absoluta quædam, integra, perpetuæque abalienatio, disjunctioque rerum universarum, quæ sub aspectum nostrum cadunt? Scilicet qui moritur, sic divellitur ab ijs, quæ viderat, aut possederat, aut amaverat, ut habendæ imperium ullius cum ejusmodi rebus communionis atque commercij spem omnem atque expectationem deperdat. Ita se res habet, Adolescens Christiane, cum moriendum erit tibi, quantumvis adhærescas terrenis ac caducis bonis, quæ paraveris multo cum labore, quibus fruere delectabilius, quorum usuram longiùs tibi pollicebere, ijs sic esse valedicendum puta, nullam ut deinceps cum iisdem societatem habiturus sis. Tum verò quid fiet illis opibus, quas ut in altum exstrueres, totam pœnè vitam labore, curâ, anxietate contriveris? quò pertinebunt honorum gradus, unde in obscurum horrendi tumuli domicilium demigrabis? quid proderunt illæ voluptates tanto quæsità studio, tam degustatæ suaviter, quibus in perpetuum cendum erit? quid conferet tibi ingenij laus, eruditionis fama, politioris cujusdam cultûs elegantia, in quibus te vel extuleris insolentiùs, vel plusculum amaveris, cum hæc omnia tecum unà jam jam extinguentur? quid juvabunt amicorum copia, domesticorum multitudo, florentissimæ sobolis frequentia, à quibus in hoc discrimine positus nullum subsidium, nullam operam, nullum auxilij genus experiere. *Nudus egressus sum, inquires cum Jobo, ex utero matris meæ, nudus eodem revertar.* Job. 1.

Hanc

Hanc verò rebus omnibus valedicendi necessitatem, cum semel hora lethi fatalis accesserit, ita sensit profana antiquitas, ut indignum crederet hæc amare perditius, quibus esse serius ocyus carendum meminisses. Nōstis quàm serid Poëta ille vester amicum admoneret quempiam, qui rerum suarum amore tenaciùs vinciebatur: *Cedes, inquit, cedes coëmptis saltibus & bonis, villaque, flammam quam Tyberis laesit, cedes, & extructis in altum divitijs potietur hæres; Lib. 2. Od. 3. Neque verò adiciebat, harum, quas colis, arborum, te præter invisas cunctos pressos ulla brevem dominum sequetur. Ibid. Od. 11.*

Verùm in istâ rerum omnium dimittendarum necessitate, quàm acerbis, quàm luctuosus homini rebus omnibus circumfluenti dolor ingruet! quàm ægrè patietur auferri sibi bona illa, in quibus spem suam atque felicitatem habebat collocatam! quot erumpent lachrymæ, quot singultus personabunt! quanta funestissimæ desperationis significatio se prodet! *Siccine separat, inquiet, amara mors!* 1. Reg. 15. Heu! vix dum tempus fuit utendi illis opibus, quas tanto studio comparasti miser, & illas jam eripis! vix artigi labris primoribus delicias breves tot dolorum redemptas aculeis, *gustans gustavit paululum mellis, & ecce morior. 1. Reg. 14. Vix defungi licuit primis dignitatis hujus novæ honoribus, & ecce velut à texente vita mea succiditur. Isa. 38. Filios educaveram. spem domûs, familiæ columnen, patris amores, & jam divellor ab eis, & in omne tempus disjungor! Siccine separat amara mors?*

Hæc eadem hominis morientis desideria quàm feliciter Spiritus sanctus paucissimis verbis expressit *O mors! quàm amara est memoria tua homini pacem habenti in substantijs suis! Eccl. 41.* Hanc mentis sollicitudinem, hanc amaritudinem cordis experietur olim, quisquis è vobis opulentiori fortunæ nequiùs servierit, cum erit nuncium eidem remittendum; cum veniet ad vos trepidationem inter-

ac metum legatus à cæteris quidam, vel medicus, vel amicus, vel Christi minister, & decumbentibus in lecto mortis tristissimam illam vocem deferet: Actum est, amice, desperata valetudo nulla spes salutis affulget: moriendum tibi: vix unus aut alter restat dies, quem æternæ saluti possis impendere. Eja de conscientia tua expurganda cogita, pone in lucro moram brevem, quam tibi Deus adhuc impertit: Heu! inquires, si loqui jam vacat; vel si non licet, cogitabis tecum; heu! tam citò! hac ætate, his viribus, hoc statu rerum mearum tam læto, tam florente, tam pleno expectationis cujusque longissimæ? *O mors, quàm amara est memoria tua homini pacem habenti in substantijs suis!*

Hanc verò morientis hominis imaginem quisquis sæpè retractabit animo, & maturè secum expendet, quam aliam conclusionem pronum est eum elicere; nisi ridiculum esse & non ferendū stultitiæ genus, ita macerare se comparandæ ejusmodi fortunæ gratiâ, quæ tam caducis, tamque ruentibus fundamentis nititur: amare perditè vitæ hujus delicias ac comoda, quibus primo quoque tempore privari possit: sic esse totum in ædificanda domo fragili ac luteâ, quæ per se ipsa rimas agit undique, dum parandæ habitationis æternæ cura penitus negligitur. Quàm bellè stuporem mortalium & amentiam in confectandis tantopere amandisque fragilibus hujus ævi bonis Regius Vates olim increpabat! *Filij hominum, usquequo gravi corde, ut quid diligitis vanitatem, ac queritis mendacium?* Psal. 4. Qui vos error à via veritatis abduxit, quò pergitis amentes, quid queritis, quò contenditis? an nescitis, *quia non habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus*, Hebr. 13. stabilem, perpetuam, varietati temporum, fortis injuriæ, hostium oppugnationibus minimè obnoxiam? Hos sensus mihi credite, vobis injiciet salubris mortis cogitatio, neque con-

tinget

tinget fieri similes hominis illius, cujus imprudentiam ac cæcitatem etiam cum amariore joco Christus insultat. Collegerat ille messem copiosissimam; fecerant agri fructus uberrimos; plena frumento horrea & torcularia vino redundabant. In hac lætissima rerum suarum conditione ita cogitabat intra se ac dicebat: *Quid faciam, quia non habeo, quò congregem fructus meos? LUCI 2.* Et dixit: *ipsissima sunt, Adolescentes, Evangelij verba quæ profero; & dixit, inquam, hoc faciam; destruam horrea mea & majora faciam; & illuc congregabo omnia, quæ nata sunt mihi & bona mea, & dicam animæ meæ: Anima, habes multa bona posita in annos plurimos; requiesce, comede, bibe, epulare. Dixit autem illi Deus; Stulte, hac nocte animam tuam repetunt à te, quæ autem parasti, cujus erunt?*

Heu! quàm multis illud ipsum accidit, qui post exantlatos multos labores, & exhausta varia vitæ hujus pericula, cum venissent eò tandem, ut partis in pace fruerentur bonis, inter spes medias succissi de numero viventium sublati sunt. Qui utinam in revocanda mortis memoria assidui, diligentesque magis extitissent, nec perstringi sivistent oculos suos insanis rerum periturarum fulgoribus, nec frustrari spes suas in ipso votorum apice doluissent! Vos verò in lucro ponite stultitiam istorum hominum, & ex eorum exitio documentum capite, quod vobis ex usu sit: æmulamini eorum prudentiam, si minùs effectu, sed affectu saltem, qui in ipsa, quam propono vestris mentibus, cogitatione mortis, subito ac repentino rerum terrenarum fastidio ita correpti sunt, ut abdicarent penitus, quæ possidebant, omnia; valedicerent honoribus ac dignitatibus; & voluntariæ paupertatis cultores se se sylvarum tenebris ac montium speluncis abderent omnium egentes ac nudi, ne quid superesset sibi quod auferre mors posset; tanto illi contemptu fastuosas

suos opes despiciabant, quanto ceteri hominum studio illas consecretantur. Neque verò mirum erat, si cum demigrandum sibi foret ex hac vitâ, tam singulari gaudio & gestientis animi significatione accedentem mortem exciperent, neque tam decedere è vita viderentur, quàm in aliud multò felicius ævum comigrare. *Quantum erit fiducia morituro*, inquit aureus Imitationis Christi Liber *quem nullius rei tenebit affectus?*

Sit ergo fructus ille veritatis hujus, quam mortis cogitatio bene præparatis animis nudam & apertam exhibet, Adolescentes; ut vim infringat periculose tentationis, cui ætas vestra, tenera quantumvis, plerumque obnoxia est. Quotus enim vestrum est, qui, si conscius sibi sit ingenitæ virtutis; si sentiat in se ingenium rerum magnarum capax; si vel in parentibus vel in amicis præsidium grande, ad consecretanda quæ sublimiora sunt, sibi gratulari possit; quotus, inquam, vestrum est, qui spes altas jam tum non foveat, & excelstæ fortunæ fabricam moliri animo non incipiat? Ceteri qui nihil habent ejusmodi quod sperent; quibus tenuitas sua audendi quidquam jus & animum eripit, nihilo æquiores prioribus, aut fortunatoribus invident, aut laudare & amare non cessant, quod ipsi assequi nequeunt, aut etiam iniquam nimis supremi Numinis incusant providentiam, quæ liberalis in alios ac munifica, sibi parca unis & avara extiterit. Verùm quàm efficaciter damnosus in utrisque sensus cogitatio mortis retundit ac reprimat. Nam quis studeat impensius rebus ejusmodi, aut iisdem destitutum se fuisse tantopere doleat, quarum hoc esse factum meminerit, nihil ut morientibus vel ad præsidium vel ad solatium profint. An non potiùs funestam fortunatorum hominum, ut sibi videntur, sortem commiserans in has voces erumpat? Hucine, Deus immortalis, res humanæ recidunt! tàmne brevibus cancellis ac terminis mortalium felici-

tat concluditur, ut in extremo vitæ limine spoliatos se rebus circumfluentibus nudatosque deprehendant? Huic infelici scopulo sic allisa Regum ipsorum potentia confringitur, ut fulgor ille majestatis, qui perstringit oculos & animos rapit in admirationem sui, tanquam inanis fumus dissipetur & evanescat! Nam cur ergo tantopere superbiant qui divitijs affluunt, qui præfulgent honoribus, qui cæterorum fortunas moderantur, qui imperium exercent orbis spectabiles ac verendi, quando nihilo plus auferent ex illâ rerum copiâ, quibus abundant, quàm qui miserimâ laborant egestate? quando summos pariter & imos eâdem falce mors demetit, & uno compositos in tumulo omnes æquat omnibus?

Verùm ipse quò feror? cur hæc eadem ambitantum, quæ mors quantocyus eripiet? cur mihi met plaudo tacitus, & gratulor in sinu, quia fortè pinguis hæreditas me respicit, quia me primi honorum gradus expectant, quia mille deliciarum illecebræ mihi jam blandiuntur? Imprudens ad quem tam brevis rerum istarum utura perineat, qui bonis omnibus aliquando exuendus sim, & ad vilissimorum homuncionum sortem redigendus. Vel cur miserum me & infelicem rear, si nobilitatis minus ac splendoris natura contribuisset, si vivere obscurum sineret, si parcius mihi ad vitæ commoda mollésque delicias providisset; cùm post angustos mortalis ævi terminos, sublato inter homines aut nobilitatis, aut divitiarum, aut dignitatis discrimine, una eadèmq; omnium conditio futura sit.

Nolite dubitare, Adolescentes, habet hoc mortis meditatio singulare præsidium, cùm ut altos premat spiritus, & ambitiosum semper suis in votis animum coërceat, tum ut salubrem rerum humanarum despicientiam ingeneret. Nunc quàm potens eadem sit ad suscitandam Christianam vigilantiam, pars Orationis altera demonstrabit.

II. PARS.

II. P A R S.

Quàm certa & ineluctabilis est mortis necessitas, tam incertam ex omni parte & obscuram esse mortem fides & quotidiana experientia demonstrant. Triplex autem inprimis obscuritatis genus metuendam ac terribilem mortem efficit; quod si pertractetur animo diligenter, & ad frequens revocetur examen, fieri omninò non potest, quin perpetuus inde & efficax pariter Christianæ vigilantia stimulus exurgat. Incertam igitur dico & obscuram mortem esse, primò quod tempus attinet: deinde quod spectat rationem ac modum; denique quod pertinet ad statum & varias affectiones, in quibus anima deprehendetur. Quæ tria dum breviter persequor, diligenter attendite.

Incertum est, quando illucescet fatalis ille dies, qui vitæ modum ac finem imponet. Age, dic mihi, Adolescens Christiane, si potes, quos præscriptos tibi, quos designatos arbitraris vivendi fines ac terminos: An prorogabis vitam ad extremam usque senectutem? an in medio quodam annorum cursu metam invenies? an breves ultra juventutis cancellos progredi non licebit. an in ipsa fortè adolescentia de numero viventium succideris: quid censes? quid existimas? quid tibi videtur? Scio, quò pertineant spes tuæ, quàm longè promoveas expectationem tuam, quàm multam annorum seriem, hac ætate, his viribus, hac valetudine tibi adpromittas. Sed peto, ut exploratum aliquid super eâ re pronuncies; ut certum aliquod designes temporis spatium, intra quod sine ullo mortis metu impunè possis excurrere. Sed frustra ego te interrogem, cum nec tibi, nec ulli hominum id innotescat, dicente Domino, *Nescit die, ne-ue horam.* Matth. 25. Imò, non modò nihil compertum quidquam de mortis nostræ tempore, sed etiam idem Domi-

nus liquidò profitetur futurum, ut quâ præsertim horâ nihil ejusmodi suspicabimur, eâ sit nobis moriendum; *quâ horâ non putatis, filius hominis veniet.* Luc. 12. Hinc in alio loco Christus adventum suum furi ac latroni comparat. Quod sibi tempus deligendum putat fur ac latro, si cujus domum populari atque expilare cogitet? Num mediâ de luce fores obsidebit, aut in ædes irrumpet, cum circumcurfant undique, qui vim arcere possint? cum adsunt in excubijs domestici, & ad ferendam opem prompti ac parati? cum vigilat ipse paterfamilias, & periculi metuens custodit ipse domum ac tuetur? Non committat sanè, ut tam ineptum rei faciende tempus occupet. At cum securus rerum suarum dominus nihil sibi metuendum æstimabit; cum alio demersi somno domestici facilem in penates aditum permittent; cum tenebræ & longum concubiâ nocte silentium prædonum consilium adjuvabit; tunc illi factò impete domum adorientur, sepultos somno vinòque servos occupabunt, jugulabunt patremfamilias, & rebus omnibus potientur. Hunc ipsum inibit morem Christus Dominus, cum ad exigendam à nobis totius anteaetæ vitæ rationem accedet, *Ecce venio sicut fur.* Apoc. 16.

Sic erit, Adolescens Christiane, tunc esse tibi excedendum è vita existimes, cum moriendum tibi esse minùs suspicabere; cum sanus in primis ac vegetus, plenus viribus atque robore longiores tibi annos polliceberis; cum arridebit gratior & suas in finem tuum opes fortuna congeret; cum meritis fortè periturarum rerum curis ac sollicitudinibus inculiam jacere conscientiam tuam ac sordidam patieris; tunc repenti mors ingruet, & spes uno momento lætissimas ressecabit. *Quâ horâ non putatis, Filius hominis veniet.* Luc. 12. Utinam singuli vestram saluberrimum illud, quod Imitationis Christi Liber impertit, adversùs quascumque intempestive mortis

mortis insidias consilium æmularemini. *Cum manè fuerit, inquit, puta te ad vesperum non perventurum, vespere autem facto, non audeas tibi manè polliceri.*

Vellem ergo, ut unusquisque vestrum, antequam decumberet, id attento secum versaret animo! Ecce lectum jam peto incertus, quid de me hac nocte futurum sit. Valens equidem mihi videor ac sanus; at quàm multis tam affectis bene, quàm ego sum, contigit, ut medios inter somnos repentinà morte opprimerentur, & tristes in cubili suo sepulchrum invenirent! Id si fortè mihi hac nocte contingeret, an securus aliquo pacto sisti possim ad tribunal divinæ Majestatis? nihilne exprobrat tacitè conscientia, quod me lethalis culpæ reum efficiat? ah! si flagitij lethiferi conscius meritò videor, an tranquillos capere somnos possim, nisi priùs peccatum illud sincero dolore, & melioris frugis desiderio eluerim, incertus quid de me hac nocte statuendum sit? At fortasse nihil eveniet ejusmodi, quod vereor: sed fortasse id ipsum, quòd non vereor, experiar: miserum me & inconsultum, qui rem illam, unde tota, quàm longa est, pendet aternitas, tam caduco, tamque fragili patiar fundamento fulciri.

¶ Pergamus ulterius: Adolescentes; non incerti modò vivimus, quo tempore nobis ex hac vita sit demigrandum; sed ipsum mortis genus, quo moriendum nobis est, incertum penitus & obscurum declaratur; magnum timoris & vigilantiae singularis argumentum! Nam quid amabo vos, cogitatione istà tristius ac luctuosum magis? nescio quo mortis genere moriturus sim! Ecce adfertur ad me quotidie: hic transfixus ferro cecidit, ille perit incendio; iste suffocatus aquis ac sepultus est; alter oppressus ruinà interijt; alter ludendo vivendi finem fecit; is obrigit manducando; ille confabulando mortuus est; iste lecto

in suo postridiè manè repertus examinis, cum sanus pridie serò decubuisset. Mihi verò quo tandem mortis genere continget mori? An subito ac repentino casu præveniar? an longiore morbo confectus excedam? An erit mihi tempus ad excutiendam conscientiam, & dolorem de peccatis excitandum? an erit tam prompta, tam improvisa mors, ut omnem penitendi moram ac modum adimat? An aderit prætò Christi Minister, qui delictorum excipiat confessionem, & longæ peregrinationis in viaticum, sacrum Domini Corpus porrigat? an gemine illo salutis præsidio privandus sum? An vis morbi & afflictæ domûs perturbatio salubrem æternitatis cogitationem admittent? an rapto statim extra me orbo rationis usu consulere nihil licebit, quod securitatem pariat aut solatium? Hæc omnia plane incerta sunt; nihil statuere certi super ea re possumus & tamen hac ego defixus cogitatione, his agitatus stimulis viva vivam, quasi hoc esset in mea potestate positum, convenientissimum quodque moriendi genus ad arbitrium eligere! Quantò satius est earum inire vitæ rationem, quæ quocumque mortis in discrimine securum ac tranquillum præstet! Tu certe parùm intererit, quis demum mortis casum occupet, qui paratus semper ad moriendum inveniatur. Verùm quo non vives in metu, quod sis affectus tam malè ut quo versaris in statu, mori pertimescas? quàm expavesces ad varia vitæ pericula, qui pravitate tuæ conscius sentias subeundum esse tibi damnationis æternæ iudicium, si ante expectatam probè conscientiam mori jubereris.

Tertium attingo obscuritatis caput, quo mori adhærescit semper, & quod incredibili quodam timore securissimas quâsque mentes percellere graviter debet. Incertum est, an peccati reus an divinâ instructus gratiâ moriturus sim. Pavens D. Bernardus, ut ipse de se profitetur, & totis perhorrescit

horrescebat artibus, quoties retractabat animo terribilem illam sententiam; *Nescit homo, utrum odio, an amore dignus sit.* Quotò graviore metu concuti par est unumquemque nostrum, dum revolvit apud se tacitus, nescio an in statu gratiæ, an in statu peccati deprehendendus sim? Tamen ex illa affectione animæ, in qua quis in morte invenietur, vel beata, vel infelix pendet æternitas! Si acceptus Deo tunc, si nullius mortalis noxæ reus haberi possim, in portu navigo; res meæ in vado sunt, nihil periclitabitur animæ meæ salus. Sin autem infectum lethali maculâ mors occupet, actum de me est; jacturam facio nullâ unquam arte reparabilem, desperata salus in perpetuum. Utrum porro amborum accidet? quam ego sortem letho proximus experiar? an justorum, an peccatorum morie sum moriturus? Hoc prorsus latet! nemo hominum, quantum est, qui vivunt, id novit: depositum apud unum Deum illud mysterium est. O justum, ô terribile perpetui timoris argumentum, quod non eos modò pungat ac stimulet, qui partem vitæ maximam licentiori consuetudine traducunt, sed & homines probos, graviumque noxarum expertes nunquam conquiescere patiatur.

Hæc revolve tecum seridè, Adolescens Christiane, si quis esses ejusmodi, qui vitiosi habitus labe jam diu depravatus perpetuo jaces flagitiorum in cæno; qui vix expiatis per Sacramentum Pœnitentiæ offensis prioribus, in easdem paulò post graviore lapsu recidis; qui nullum facis peccandi finem aut modum. Dic mihi, quæso, tunc velles in eo statu mori, in quo menses plerumque integros, annos etiam ipsos versari soles? æquòne ferres animo, si post admissam turpitudinem obsoletam, nullâ interjectâ temporis morâ, ad tribunal divinæ Majestatis judicandus sisterere? Tunc securus rerum tuarum tibi videreris, si in hac ipsa circumstantia tem-

poris, quâ te alloquor, nunc cum arcanis motibus tuas tibi sordēs conscientia exprobrat, cum te fortasse gravatum alicujus impudicitiae pondere & oppressum sentis; cum pertinax in malitia nihilominus nec dolorem facti, nec melioris frugis desiderium experiris? Tunc, inquam, rerum tuarum securus tibi viderēre, si triste illud nuncium portaretur: Actum est, Adolescens Christiane, tibi luxū extremus vitæ dies; hoc ipso momento reddenda est apud omnipotentem Deum totius anteaſti temporis ratio: nullus deinceps moræ, nullus tergiversationi locus est. Non ego te tam parū studio sum salutis tuæ putem, quin contra tam feralem sententiam statim reclamares: velles indulgeri prius aliquid quantumvis breve spatium ad eliciendas ex cordis tui duritia testes doloris tui lachrymas, ad expianda salubri confessione tot delicta, quibus ultorem Deum provocasti, ad expurgandam omnium scelerum face conscientiam, ne quid perspicacis ac severi iudicis oculos offenderet.

Vide ergo, ut jam nunc facias, quod tunc fecisse voluisses. Nam unde futurum nōſti, ut in eo statu, in quo nunc es, in quo mori non velles, revera non moriaris? quis spopondit tibi, redemptum te ex illo liberiore juvenum consortio, ubi depravari te, corrumpique siveris, ubi pudicitiae gravem maculam inusseris, ubi motus omnes aspirantis gratiæ, & à prava libidine dehortantis represseris, non esse te repentinâ ac luctuosâ morte opprimendum?

Hæc sunt, Adolescentes, incertæ & obscuræ mortis adjuncta, quæ dum ferid ac frequente animo versabitur, vestri vos officij admonerunt, & Christianam in re salutis vigilantiam erectam semper & attentam efficiunt. Ergo geminum illud habebitis in assiduâ mortis meditatione præſidium, ut terrenarum rerum, quæ mentes hominum

ſatis

fascinant, & à cœlestium amore ineluctabiliter avertunt, tædium ac fastidium ingeneret, & in promovendo salutis æternæ negotio inertes vos ac socordes esse non sinat.

Quare ut eò referatur, unde processit Oratio, rogo vos atque obtestor etiam atque etiam, ut tristissimam illam mortis sententiam, quam olim peccati vindex atque ultor Deus in parentem omnium primum, totumque adeo hominum genus sancivit, salubri meditatione non temperetis modò, sed etiam utilem ac fructuosam reddatis; *pulvis es, & in pulverem revertèris.* Genes. 3.

DE MORTE PECCATORUM.

ORATIO XI.

Mors peccatorum pessima. Psal. 33.

Quam multa paucis complexus est Spiritus sanctus, Adolescentes Christiani, cum pessimam peccatorum esse mortem affirmavit. Quid enim adjici posse videtur ulterius ad incutiendum animis mortis ejusmodi horrorem ac metum? aut quis defungi illa morte non refugiat, quæ Spiritus sancti testimonio pessima nuncupatur? Esto, per me licet, felix ac fortunata peccatorum vita censeatur, dum prætergressi vulgus hominum, & sublimes tanquam cedri Libani humiles terras despiciunt, & nubes ipsas affectant; dum monstrantur digito prætereuntium, & quasi delapsa cælo Numina suspiciuntur,